

Dosarul nr. 2ra-865/23
2-22088363-01-2ra-21062023

Prima instanță: Judecătoria Bălți, sediul Central (jud. S. Bucur)
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. S. Procopciuc, E. Grumeza, N. Chircu)

Î N C H E I E R E

27 martie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componență:

Președinte, judecător

Judecători

Ion Malanciuc

Mariana Ursachi

Oxana Parfeni

examinând admisibilitatea recursului declarat de Andrei Daraban, reprezentat de avocatul Vitalie Șleahțișki,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Anna Daraban împotriva lui Andrei Daraban cu privire la modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor,

împotriva deciziei din 21 februarie 2023 a Curții de Apel Bălți,

c o n s t a t ă :

La 22 iunie 2022, Anna Daraban, reprezentată de avocatul Aliona Rusnac, a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Andrei Daraban cu privire la modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor (f. d. 3-5).

În motivarea cererii de chemare în judecată Anna Daraban, reprezentată de avocatul Aliona Rusnac, a indicat că a fost căsătorită cu Andrei Daraban și din căsătorie au un copil minor XXXXX, născută la XXXXX.

Prin hotărârea din 12 mai 2016 a Judecătoriei Bălți, sediul Sîngerei, a fost încasată de la Andrei Daraban pensia pentru întreținerea copilului minor XXXXX în mărime de 750 de lei lunar până la atingerea majoratului de către aceasta.

A precizat reclamanta că, la moment, se încasează din contul pârâtului pensia pentru întreținerea copilului minor în mărime de 750 de lei lunar, aceasta fiind o sumă mizeră, având în vedere că copilul a crescut și necesită cheltuieli mai mari pentru întreținerea și dezvoltarea sa. În afară de această sumă pârâtul nu ajută cu nimic copilul, toate cheltuielile pentru întreținere fiind suportate doar de ea.

De asemenea, a menționat că, reieșind din situația economică pe țară și că prețurile la bunuri au crescut considerabil de la momentul pronunțării hotărârii, suma în mărime de 750 de lei nu este suficientă pentru întreținerea fiicei minorei, mai mult ca atât pârâtul nu o achită la timp.

A comunicat că pârâtul muncește peste hotarele Republicii Moldova și are posibilitate să achite o sumă mai mare pentru întreținerea și dezvoltarea copilului.

În drept, reclamanta și-a întemeiat pretențiile în temeiul dispozițiilor art. 74, 76, 110 din Codul familiei, art. 166-167 din Codul de procedură civilă.

Reclamanta Anna Daraban, reprezentată de avocatul Aliona Rusnac, a solicitat modificarea cuantumului pensiei de întreținere, cu încasarea din contul pârâtului Andrei Daraban în beneficiul său a pensiei de întreținere pentru copilului minor XXXXX, în mărime de 2 000 de lei lunar până la majoratul copilului, precum și a tuturor cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 29 iulie 2022 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată depusă de Anna Daraban, reprezentată de avocatul Aliona Rusnac.

A fost modificat cuantumul pensiei de întreținere a copilului minor stabilit prin hotărârea din 12 mai 2016 a Judecătoriei Sîngerei, prin care s-a încasat de la pârâtul din Andrei Daraban în beneficiul Annei Daraban pensie alimentară pentru întreținerea copilului minor XXXXX în mărime de 750 de lei lunar până la atingerea majoratului de către copil, începând cu data de 31 mai 2016, după cum urmează: a fost încasată de la Andrei Daraban în beneficiul Annei Daraban pensie pentru întreținerea copilului minor XXXXX în sumă bănească fixă în mărime de 1 800 de lei lunar, începând cu 22 iunie 2022 până la atingerea majoratului de către copil, precum și cheltuielile de asistență juridică în mărime de 3 500 de lei.

A fost încasată de la Andrei Daraban în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 638 de lei.

A fost anulat titlul executoriu nr. 2-353/2016 eliberat în baza hotărârii din 12 mai 2016 a Judecătoriei Sîngerei, prin s-a încasat de la pârâtul Andrei Daraban în beneficiul Annei Daraban pensie alimentară pentru întreținerea copilului minor XXXXX în mărime de 750 de lei lunar până la atingerea majoratului de către copil, începând cu data de 31 martie 2016. În temeiul prezentei hotărâri urmează a fi eliberat un nou titlu executoriu privind încasarea pensiei de întreținere a copilului minor XXXXX în sumă bănească fixă în mărime de 1 800 de lei lunar, începând cu 22 iunie 2022 până la atingerea majoratului de către copil (f. d. 17, 22-24).

În susținerea soluției adoptate, prima instanță a reținut că la modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor, instanța de judecată pornește de la interesul primordial al copilului, asigurarea acestuia a unui nivel suficient de asigurare material, în raport cu starea materială și familială și alte circumstanțe importante.

Datele prezentate de Biroul Național de Statistică privind minimul de existență a copilului minor, nu constituie o normă legală imperativă de la care nu se admite o derogare, ci constituie un punct de referință de la care instanța de judecată pornește în determinarea cuantumului pensiei de întreținere, or, copilul minor este îndreptățit de a fi asigurat nu doar cu minimul de existență, ci cu un volum al întreținerii necesar bunei dezvoltări educaționale, psihice și fizice ale acestuia.

Totodată, instanța de fond la stabilirea cuantumului modificat al pensiei de întreținere a ținut cont de rata inflației, care constituie 31,83 la sută.

Instanța de fond a conchis asupra modificării pensiei de întreținere a copilului minor și încasării din contul lui Andrei Daraban în beneficiul Annei Daraban suma de 1 800 de lei cu titlu de pensie de întreținere pentru copil minor,

XXXXX, a.n. XXXXX, începând cu 22 iunie 2022 până la atingerea majoratului de către copil.

Prin decizia din 21 februarie 2023 a Curții de Apel Bălți, a fost admis apelul declarat de Andrei Daraban, reprezentat de avocatul Vitalie Șleahțițki, împotriva hotărârii din 29 iulie 2022 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, casată parțial hotărârea din 29 iulie 2022 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, în latura anulării titlului executoriu nr. 2-353/2016 eliberat în baza hotărârii din 12 mai 2016 a Judecătoriei Sîngerei. În rest, a fost menținută hotărârea din 29 iulie 2022 a Judecătoriei Bălți, sediul Central (f. d. 56, 57-61).

În consolidarea soluției adoptate, instanța de apel a considerat că prima instanță a aplicat corect normele materiale și procedurale, reieșind din natura raportului juridic, ce constă în perceperea pensiei de întreținerea copilului minor, ce urmează a fi achitată lunar în sumă fixă de 1 800 de lei.

În altă ordine de idei, instanța de apel a reținut că prin hotărârea contestată prima instanță a dispus anularea titlului executoriu nr. 2-353/2016 eliberat în baza hotărârii din 12 mai 2016 a Judecătoriei Sîngerei, prin care s-a încasat de la pârâtul Andrei Daraban în beneficiul Annei Daraban pensie alimentară pentru întreținerea copilului minor XXXXX, în mărime de 750 de lei lunar până la atingerea majoratului de către copil începând cu data de 31 martie 2016.

Reieșind din prevederile art. 13 alin. (4) din Codul de executare, 83 alin. (1) lit. e) și 256 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de apel a menționat că în situația în care instanța a dispus modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor stabilit prin hotărârea din 12 mai 2016 a Judecătoriei Sîngerei, executarea hotărârii privind încasarea pensiei alimentare în mărime de 750 de lei lunar încetează, cu respectarea condițiilor de rigoare (stabilirea restanței, etc.), fără ca instanța să dispună anularea titlului executoriu prin hotărârea prin care s-a dispus modificarea cuantumului pensiei de întreținere.

Totodată, instanța de apel a reținut că, deși în cererea de apel apelantul a invocat lipsa citării în ședința de judecată menționând că semnătura de pe avizul de recepție nu i-ar aparține acestuia și nici membrilor familiei sale, instanța de apel a remarcat faptul că citația a fost expediată la domiciliul apelantului care se regăsește și în cererea de apel, iar pe avizul de recepție expediat de instanța de apel este aplicată o semnătură identică vizual cu cea de pe avizul de recepție din prima instanță. Astfel, instanța de apel a constatat că procedura citării apelantului/pârâtului a fost respectată de către prima instanță. La examinarea cauzei în instanța de apel, apelantul urma să-și valorifice dreptul de a prezenta probele de care dispune în susținerea poziției sale.

La 31 martie 2023, prin intermediul oficiului poștal, Andrei Daraban, reprezentat de avocatul Vitalie Șleahțițki, a declarat recurs împotriva deciziei din 21 februarie 2023 a Curții de Apel Bălți (f. d. 70-73).

În motivarea recursului, recurentul Andrei Daraban, reprezentat de avocatul Vitalie Șleahțițki, a indicat că nu a fost înștiințat cu privire la locul, data și ora ședințelor de judecată.

A precizat recurentul că nici el, nici rudele sale nu au semnat pe acel cotor poștal la care a făcut referire instanța de fond în partea motivatoare a hotărârii.

Astfel, contrar prevederilor art. 100, 101, 105, 108 din Codul de procedură civilă, instanța de fond nu a parcurs procedura de citare a pârâtului în proces.

Potrivit art. 110 din Codul familie, instanța de fond urma să constate în baza probelor, cum și în ce mod s-a schimbat sau s-a înrăutățit situația materială a Annei Daraban.

A considerat că instanțele de judecată ierarhic inferioare au ignorat datele de referință ale Biroului Național de Statistică.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei motivate din 21 februarie 2023 a Curții de Apel Bălți a fost expediată în adresa părților la 05 mai 2023, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la actele cauzei (f. d. 64), fiind recepționată de către recurent la 15 mai 2023.

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 31 martie 2023, în termenul legal.

La 27 iunie 2023, în adresa Annei Daraban a fost expediată copia recursului declarat de Andrei Daraban, reprezentat de avocatul Vitalie Șleahțițki, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f. d. 78).

Până la data stabilită pentru examinarea admisibilității recursului, intimata nu și-a valorificat acest drept procedural și nu a depus referință.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră oportun de a învedera că, prin Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, în vigoare 18 august 2023, cu excepția art. IV, V pct. 1-9 și 11-16 și art. VII – 01 septembrie 2023, publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 318-321 art. 570 din 18 august 2023, au fost introduse modificări în Codul de procedură civilă, inclusiv la capitolul XXXVIII – Recursul, secțiunea a 2-a, recursul împotriva actelor de dispoziție ale curților de apel.

Conform art. XI alin. (3) din Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursurilor.

În această consecvență, se deduce că admisibilitatea recursului declarat de Andrei Daraban, reprezentat de avocatul Vitalie Șleahțițki, împotriva deciziei din 21 februarie 2023 a Curții de Apel Bălți, va fi examinată în baza temeiurilor stipulate în redacția art. 432 din Codul de procedură civilă în vigoare până la 01 septembrie 2023.

Examinând admisibilitatea recursului, fără prezența participanților la proces, în acord cu procedura specificată la art. 440 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de recurs depusă de Andrei Daraban, reprezentat de avocatul Vitalie Șleahțițki, este inadmisibilă, pentru motivele ce succed.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă (în redacția în vigoare la data depunerii cererii de recurs).

În conformitate cu prevederilor art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă (în redacția în vigoare la data depunerii cererii de recurs), părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procesual.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Verificând motivele de casare, invocate în recurs de către Andrei Daraban, reprezentat de avocatul Vitalie Șleahtițki, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că acestea nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, deoarece se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel și nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, verificând din oficiu, existența circumstanțelor expuse în art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, și anume dacă au fost săvârșite alte încălcări decât cele indicate ce ar constitui temei de declarare a recursului în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau dacă instanța de apel a apreciat probele arbitrar, sau dacă ar exista erori comise ce ar duce la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, nu a depistat.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că recursurile exercitate conform Secțiunii a II-a au caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Totodată, potrivit jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posedă puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că recursul declarat de Andrei Daraban, reprezentat de avocatul Vitalie Șleahtițki, conține obiecții de fapt și de drept, similare celor expuse anterior în cadrul examinării cauzei, care au fost analizate de către instanța de apel, fiind apreciate

corespunzător. În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează faptul că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera netemeinicia hotărârii și care se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă. Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de netemeinicie pe care se bazează, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului presupune nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate instanței de apel și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici.

Drept urmare, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că argumentele invocate de către recurent nu pot constitui temei de admisibilitate a recursului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

În astfel de circumstanțe, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a aprecia recursul declarat de Andrei Daraban, reprezentat de avocatul Vitalie Șleahțișki, ca fiind inadmisibil.

Conform celor expuse, în temeiul art. 431 alin. (1) și (2), art. 433 lit. a), 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Andrei Daraban, reprezentat de avocatul Vitalie Șleahțișki, împotriva deciziei din 21 februarie 2023 a Curții de Apel Bălți.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Ion Malanciuc

Judecători

Mariana Ursachi

Oxana Parfeni